

ECLEZIASTICI DIN ORAȘUL BUZĂU ÎN CATAGRAFIILE OFICIALE DIN ANII 1832-1838

THE ECCLESIASTICS FROM THE CITY OF BUZĂU IN THE OFFICIAL CATAGRAPHS FROM 1832-1838

L'ECCLÉSIASTIQUE DE LA VILLE DE BUZĂU DANS LES CATAGRAPHIES OFFICIELLES DES ANNÉES 1832-1838

Viorica Răpan¹

Rezumat: Colectarea impozitelor și taxelor de către stat impunea existența evidenței contribuabililor și a veniturilor acestora. Pregătirea acestor înregistrări a fost foarte bine reglementată de Regulamentele organice, care prevedeau și modificări ale sistemului fiscal. Deși actele constituționale au modernizat domeniul fiscal, au fost menținute și unele practici nedemocratice, precum scutirea boierilor și a clerului de impozite.

Scutit de impozite, numărul preoților a crescut foarte mult, ceea ce a cauzat îngrijorare în rândul autorităților de atunci. Astfel, în 1832 s-a decis pregătirea unei catagrafii separate cu biserici, preoți, diaconi și enoriași. Rezultatele acestui recensământ nu au fost fericite pentru autorități, care au decis imediat să reducă și să limiteze numărul preoților dintr-o parohie și să consemneze aceste modificări în recensământul oficial, lucrări care au durat până la sfârșitul anului 1835. La scurt timp după finalizare a acestei catagrafii, a avut loc un nou recensământ oficial, în 1838, cunoscut drept cel mai modern recensământ la nivel european, care conține mai multe informații despre preoții din Buzău. **Cuvinte cheie:** preoți, Buzău, Regulamentele Organice, catagrafii, cens, populație.

Abstract: The collection of taxes and fees by the state required the existence of records of taxpayers and their income. The preparation of these records was very well regulated by the Organic Regulations, which also provided for changes in the tax system. Although the constitutional acts modernized the fiscal field, some undemocratic practices were also maintained, such as the exemption of boyars and clergy from taxes.

Exempt from taxes, the number of priests increased greatly, which caused concern among the authorities at the time. Thus, in 1832 it was decided to prepare a separate catagraphy with churches, priests, deacons and parishioners. The results of this census were not a happy one for the authorities, who immediately decided to reduce and limit the number of priests in a parish and record these changes in the official census, works that lasted until the end of 1835. Shortly after the completion of this catagraphy, a new official census took place, in 1838, known as the most modern census at european level, which contains more information about the priests of Buzau.

Keywords: priests, Buzau, Organic Regulations, catagraphy, census, population

Resumé: La perception des impôts et taxes par l'État nécessitait l'existence de registres des contribuables et de leurs revenus. La préparation de ces registres était très bien réglementée par la réglementation organique, qui prévoyait également des changements dans le système fiscal. Si les actes constitutionnels ont modernisé le domaine fiscal, certaines pratiques antidémocratiques ont été maintenues, comme l'exonération des boyards et du clergé des impôts.

¹ Serviciul Județean al Arhivelor Naționale Buzău.

Hors taxes, le nombre de prêtres a fortement augmenté, ce qui inquiète depuis lors les autorités. Ainsi, en 1832, il fut décidé de préparer une catagrapie séparée avec les églises, les prêtres, les diacres et les paroissiens. Les résultats de ce recensement n'étaient pas heureux pour les autorités, qui ont immédiatement décidé de réduire et de limiter le nombre de prêtres dans une paroisse et d'enregistrer ces changements dans le recensement officiel, travaux qui durèrent jusqu'à la fin de 1835. Peu de temps après l'achèvement de la de cette catégorie, un nouveau recensement officiel a eu lieu, en 1838, connu comme le recensement le plus moderne au niveau européen, qui contient plus d'informations sur les prêtres de Buzau.

Mots clés: prêtres, Buzau, Règlement organique, catagraphes, recensement, population.

Dacă până în secolul al XIX-lea, izvoarele în baza cărora se pot stabili efectivul și dinamica populației, precum și structura ei socială, au fost realizate în scop militar, religios, dar mai ales fiscal pentru a satisface necesitățile de exploatare a masei contribuabile de către statul feudal, dovedindu-și utilitatea prin cunoașterea numărului birnicilor și a categoriilor sociale², cu cât ne apropiem de prezent, recensămintele populației au început să răspundă mai multor cerințe fiind redată informații despre etnia, vârsta, ocupația, averea, rangul social și starea de sănătate a indivizilor.

Odată cu adoptarea Regulamentelor Organice (1831-1832), care au modernizat sistemul financiar, se impunea și organizarea unor recensăminte, care să corespundă cu noile realități fiscale. Astfel, articolul 151 din actul constituțional al Valahiei, prevedea înființarea unei Secții speciale în cadrul Departamentului Treburilor din Lăuntru (Ministerul de Interne) cu sarcina de a întocmi statistica țării. Deși în istoriografie s-a întărit faptul că primele instituții de statistică au fost înființate abia în anul 1859³, G. Retegan considera că această Secție specială din subordinea Departamentului Treburilor din Lăuntru, înzestrată cu sarcini precise și cu personal, îndeplinea toate atribuțiile unui organ de statistică⁴.

Prima catagrafie regulamentară a fost întocmită chiar în toamna anului 1831, dispariția ei cu ocazia bombardamentelor din anul 1944 reprezentând o pierdere deosebit de importantă pentru știință. Cea de a doua catagrafie realizată pe baza dispozițiilor din Regulamentul Organic, care s-a păstrat până în ziua de astăzi, datează din anul 1838 și este păstrată în Colecția Catagrafii la Arhivele Naționale Istorice Centrale⁵, iar actele pregătitoare (instrucțiuni, formulare model, diverse porunci și

² Mihaela Ioniță Niculescu, *Modernitatea înregistrărilor demografice în spațiul românesc. De la catagrafiile regulamentare la recensămintele generale ale populației*, în „Analele Universității „Constantin Brâncuși” din Târgu Jiu, nr. 3/2010, p.188; G. Retegan, *Tehnica de înregistrare a populației Principatelor Române la mijlocul secolului al XVIII-lea. Actul lui Constantin Mavrocordat din anul 1741 (?)*, în volumul *Din istoria statisticii românești. Culegere de articole*, București, 1969, pp. 173-178.

³ Prin Decretul nr. 117/28.04.1959, semnat de domnitorul Al. I. Cuza, se înființa Biroul de Statistică al Țării Românești, fiind contopit în anul 1862 cu Oficiul de Statistică al Moldovei, înființat în același an.

⁴ G. Retegan, *Primul recensământ modern al populației și agriculturii Țării Românești: 1838*, în volumul *Din istoria statisticii românești. Culegere de articole*, București, 1969, p.158.

⁵ Arhivele Naționale Istorice Centrale, *Inventar 501 - Colecția Catagrafii*.

corespondența aferentă) împreună cu tabelele rezultate în urma catagrafierii, în fondul Vorniciei din Lăuntru.

Deși, potrivit instrucțiunilor date de Departamentul Treburilor din Lăuntru pentru întocmirea catagrafiilor, în formularele distribuite trebuiau înscrise toate persoanele (cu excepția persoanelor din Consulatele străine) indiferent de vârstă, sex, religie, categorie socială, pe gospodării⁶, art. 74 din Regulamentul Organic al Valahiei prevedea ca preoții și diaconii să nu fie înscrși în catagrafie, fiind scutiți de orice dajdie. Excepție făceau *răspopii și răsdiaconii popriți din slujbă pentru a doua însurătoare și țârcovnicii* care plăteau dajdia ca ceilalți birnici⁷.

Nu putem ști dacă preoții au fost sau nu înscrși în prima catagrafie regulamentară din anul 1831, dar imediat după adoptarea actelor constituționale au început demersurile pentru întocmirea unei catagrafii distincte cu numărul bisericilor, preoților, diaconilor și țârcovnicilor, care a suferi mai multe modificări până în anul 1835. Totodată, se pare că situația numerică a ecleziasticilor a fost printre prioritățile autorităților de la acea vreme, după cum vom putea vedea în rândurile care urmează.

Prima situație statistică, întocmită de ocârmuitorii orașului Buzău unde este menționat și numărul clericilor, datează din anul 1832⁸. Este vorba de un tabel centralizator întocmit la ordinul Marii Vornicii a Principatului Țării Românești, după un modelul prestabilit și care reprezintă primul recensământ oficial al populației orașului Buzău⁹. Creat în scop fiscal, tabelul cuprinde numărul locuitorilor existenți în oraș la acea dată, partajați în patru clase sociale, cu arătarea sexului și a situației față de capul familiei: clasa boierilor cu familiile și slugile, clasa de mijloc cu familiile și slugile, partea bărbătească cu familiile și slugile și evreii cu familiile și slugile. Cea de a treia clasă, *partea bărbătească cu familiile și slugile lor*, cuprinde 56 de suflete și prezintă situația fețelor bisericești existente în oraș la acea dată, anume: 19 călugări și 11 preoți, în total 56 de suflete luând în calcul familia și slugile, fiind distribuiți după cum urmează:

Vopseaua	Partea bărbătească cu familiile și slugile lor								
	Călugări	Preoți	Femei	Feciori	Fete	Slugi	Slujnice	Copiii sluj.	Fetele sluj.
Galbenă (Mah. Grecilor)	3	4	4	2	2	-	-	-	-
Roșie (Mah. Banului)	-	2	1	2	-	-	-	-	-
									Total
									15
									5

⁶ G. Retegan, *Primul recensământ...*, pp. 161-162.

⁷ P. Negulescu, G. Alexianu, *Regulamentele Organice ale Valahiei și Moldovei*, București, 1944, p. 21.

⁸ SJANBZ, fond *Primăria orașului Buzău*, dos. 6/1832, f. 6.

⁹ Dimitrie Ionescu, *Istoria orașului Buzău*, București, 1979, p. 120.

Albastră (Mah. Sf. Nicolae)	16	5	5	5	2	3	-	-	-	36
Neagră (Mah. Episcopiei)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0

Deși Regulamentul Organic al Valahiei nu prevedea înscrierea preoților și diaconilor în cataografiile regulamentare¹⁰ pe motiv că nu făceau parte din rândul birnicilor, încă din anul 1832 începuse întocmirea catagrafiei, pe județe și eparhii, cu numărul preoților, diaconilor și țărcovnicilor¹¹. Conform situației trimise de ocârmuitorul județului Buzău, în anul 1832 situația preoților din oraș era următoarea:

	Biserici	Preoți	Diaconi	Țărcovnici
	Gârlași	Ion	-	Ioniță dascăl
	Sfântul Nicolae	Ivan Gheorghe	Ion Costandin	Costandin dascăl
	Broșteni	Ion	-	-
	Grecilor	Ion	-	Ioniță dascăl
	Banului	Celeste călugăr Grigore	-	Ion dascăl Anghel dascăl
	Sfinții Îngeri	Costandin Dumitru	-	Matache dascăl
	Cliseru	Năstase	-	-
Total:	7	10	2	6

Dacă în oraș numărul clericilor nu era foarte mare, se pare că situația din județ era destul de îngrijorătoare. Conform rezultatelor centralizate în anii 1833-1834, numărul acestora ajungea la 822 în Eparhia Buzăului: 180 în Râmnicu Sărat, 48 în Brăila, 224 în Buzău și 370 în Saac¹².

Fiind scutiți de capitație, clacă și dijmă, numărul dornicilor de hirotonie creștea mereu, fără a se mai ține seama de aptitudini. De altfel, cerințele pentru înscrierea la preoție se limitau doar la scris, citit și o aproximativă cântare bisericească¹³. La Buzău, până în anul 1836 când se înființează Seminarul Teologic de pe lângă Episcopia Buzăului, cei care doreau să ajungă preoți învățau *cântarea după ureche și cititul cât mai corect* la școlile catehetice de la Nifon și Berca. Când se va înființa Seminarul, toți aceștia vor fi obligați să-i urmeze cursurile, chiar dacă absolviseră deja o școală catehetică¹⁴.

¹⁰ P. Negulescu, G. Alexianu, *op. cit.*, pp. 21.

¹¹ SJANBZ, fond *Prefectura jud. Buzău*, dos. 96/1832, vol I, f. 41.

¹² I. Ionașcu, *Catagrafia preoților din Eparhia Buzăului în anul 1835*, în „Îngerul”, anul X, Nr. 1-2, 1938, p. 59.

¹³ *Idem.*

¹⁴ Dimitrie Ionescu, *Seminarul din Buzău 1836-1936*, București, 1937, p. 13.

Primul care a dorit schimbarea *Legii pentru seminarii, protopopi și preoți* a fost generalul Pavel Kisseleff, în anul 1834. Acesta voia restrângerea numărului de preoți în Țara Românească: *un singur preot la un sat mai mic de 50 de familii și adăogirea încă a unuia, dacă numărul enoriașilor era mai mare*¹⁵. Astfel, la 20 august 1834, Alexandru vodă Ghica a decis limitarea numărului de preoți conform prevederilor Regulamentului Organic „*luînd domniea mea în băgare de seamă prisosul de preoți ce să găsește în ființă pe la multe biserici din eparhiile sfintei episcopii, care să sue la unele de la 6 și până la 13 preoți pe lângă o biserică [...] poruncim: 1. [...] proprietaru moșii cu jurații satului prin înțelegere cu protopopul plășii, să aleagă dintr-înșii pe seama bisericii 2 preoți care vor fi cu purtări bune, cu știință de carte, pătrunși în moralul credinței [...]. 2. Când dintr-acei 2 preoți aleși va muri vreunul sau să va coprinde de vreo patimă [...] poate atunci intra în locul aceluia alt preot dintr-acei prisos [...]. 3. Dintre preoții ce vor rămânea de prisos, voind ei a se strămuta, să vor împărți pe la alte biserici ce vor fi într-o adevărată lipsă de preoți [...]. 4. Nici un preot odată ce să așează sau să hirotonisește la o biserică nu poate a se strămuta la alta, decât după o înființată trebuință dovedită prin formalitățile cerute [...]*¹⁶.

Rezultatul acțiunilor întreprinse în fiecare parohie trebuia trimis ocârmuirii județului, care avea sarcina să întocmească un tablou cu numele preoților rămași. Acest tablou centralizator era înaintat Logofetei care avea atribuția de a înscrie modificările survenite în *obșteasca condică*. Se pare că lucrările din județe s-au desfășurat destul de greu, autoritățile buzoiene reușind să transmită listele abia la 30 august 1835¹⁷.

În comparație cu anii 1833-1834 când au fost înregistrați 224 de preoți care slujeau la parohiile din județ, numărul acestora se micșorase la 191. Dintre aceștia, 14 slujeau în oraș, după cum urmează:

■Biserica Sf. Îngeri - 3 preoți

- Costandin fiul lui Ivan
- Dumitru fiul lui Hristea
- Costandin fiul lui Costandin diacon.

■Biserica Grecilor - 2 preoți

- Mihai fiul lui Stan
- Ion fiul lui popa Ștefan

■Biserica Broșteni - 2 preoți

- Ion fiul lui popa Mihai
- Dumitrache diacon

■Biserica Sf. Nicolaie - 2 preoți

- Gheorghie fiul lui popa Petre

¹⁵ I. Ionașcu, *op. cit.*, p. 58.

¹⁶ *Ibidem*, p. 62-63.

¹⁷ *Ibidem*, p. 60.

- Ion sin Gheorghe Suditu.
 - Biserica Banului - 2 preoți
- Grigore sin Zamfir
- Mihai sin Enache.
 - Biserica Gârlași - 2 preoți
- Ion sin Neculaiu
- Costandin sin Balea
 - Biserica Cliserului - 1 preot
- Anăstase fiul lui Sava

Cele mai complexe informații referitoare la eclesiasticii din orașul Buzău ni le oferă Catagrafia de la 1838, unde sunt înscrise nominal răspunsuri pentru: nume și prenume, naționalitate, stare civilă, vârstă, profesie, stare socială și materială, infirmități. De altfel, G. Retegan considera Catagrafia de la 1838 ca fiind cel mai modern recensământ la nivel european, având toate caracteristicile fundamentale ale recensămintelor efectuate în zilele noastre¹⁸.

Catagrafia orașului Buzău de la 1838 este împărțită în patru părți care corespund numărului de mahalale/vopseli¹⁹ existente în oraș la acea dată: Vopseaua Galbenă - Mahalaua Grecilor cu 186 gospodării, Vopseaua Neagră - Mahalaua Sfintei Episcopii cu 228 gospodării, Vopseaua Albastră - Mahalaua Sf. Nicolae cu 200 gospodării și Vopseaua Roșie - Mahalaua Banului cu 194 gospodării, rezultând un număr de 808 gospodării în care locuiau 3579 suflete. Din acest total de 808 unități gospodărești, 20 aparțineau fețelor bisericești²⁰, după cum urmează:

Mahalaua Grecilor

Nr. crt. 101 - Radu, dascăl la Biserica Broșteni, român, însurat, 30 ani, birnic;

- Ilinca, soție, 25 ani; Iarca, fiu, 9 ani; Safta, fiică, 1 an;

Locuiau *pe loc slobod* și aveau 1 cal.

Nr. crt. 152 - Mihai fiul lui Stan, preot la Biserica Grecilor, român, însurat, 30 ani;

- Maria, soție, 22 ani; Toma, fiu, 1 an;

- Costandin, frate, holtei, dascăl (nu se menționează unde), 25 ani;

- Aviana prezbitera (soție de preot), văduvă, 26 ani; Naie, fiul Avianeii, 2 ani; Petrache, fratele Avianeii, 15 ani;

Locuiau *pe loc slobod* și aveau 1 cal, 1 vacă, 2 porci, 35 stupi.

Nr. crt. 164 - Mihai, preot la Biserica Banu, român, însurat, 40 ani;

- Stanca, soție, 32 ani; Mihai, fiu, 10 ani; Costandin, fiu 8 ani; Uța, fiică, 14 ani;

Locuiau *pe loc slobod* și aveau 2 cai.

Mahalaua Sfântul Nicolae

Nr. crt. 87 - Dana preoteasa, sârbă, văduvă, muncitoare, 23 ani;

- Pătrașcu, fiu, 7 ani; Ionică, fiu, 5 ani;

¹⁸ G. Retegan, *Primul recensământ...*, pp. 161-162.

¹⁹ Sectoare administrative.

²⁰ Răpan Viorica, *Situația demografică, etnică și socială a populației orașului Buzău reflectată în Catagrafia de la 1838*, în „Acta Bacoviensia”, XV, Editura Magic Print, Onești, 2020, p. 154.

Locuiau *pe moșia domnească* și aveau 2 boi, 1 vacă.

Nr. crt. 168 - Ivan, preot (nu se menționează unde), sârb, însurat, 38 ani;

- Ileana, soție, 20 ani; Nicola, fiu, mic (nu avea un an); Lisaveta, fiică, 4 ani;

Locuiau *pe moșia domnească*, lucrau 1 pogon orz și aveau 1 cal.

Nr. crt. 169 - Constantin Andrei, dascăl la biserică (nu se menționează unde), sârb, însurat, 28 ani;

- Dobrița, soție, 20 ani; Stana, fiică, mică (nu avea un an);

Locuiau *pe moșia domnească*.

Nr. crt. 181 - Gheorghe, popă (nu se menționează unde), sârb, însurat, 32 ani;

- Pena, soție, 29 ani; Dumitru, fiu, 2 ani; Ileana, fiică, mică (nu avea un an);

Locuiau *pe moșia domnească* și aveau 2 cai, 2 boi, 1 vacă, 5 porci, 10 pruni, 10 duzi, 10 pogoane vie.

Nr. crt. 182 - Stoiana preoteasa, sârbă, văduvă, 70 ani;

- Dinu, fiu, 20 ani, nebun.

Nr. crt. 183 - Ivan, preot (nu se menționează unde), sârb, însurat, 30 ani;

- Ștefana, soție, 24 ani; Alexandru, fiu, 4 ani; Ștefan, fiu, 1 an; Gheorghe, fiul lui Ioan, 30 ani, argat la preot; Neacșa, soția lui Gheorghe, 20 ani; Ioan, fiu, 1 an; Anastasia, fiică, 1 an;

Locuiau *pe moșia domnească* și aveau 3 cai, 3 boi, 80 oi, 2 porci, 10 stupi.

Mahalaua Banului

Nr. crt. 20 - Părintele Constantin, duhovnic, sârb, văduv, 52 ani;

- Marița, fiică, 13 ani;

Au 1 cal și 1 porc.

Nr. crt. 26 - Dumitru, preot (nu se menționează unde), sârb, 22 ani;

- Peica, soție, 23 ani; Ion, fiu, 1 an; Anica, fiică, 4 ani;

Aveau 1 cal, 2 boi, 1 vacă, 1 porc.

Nr. crt. 27 - Constandin, diacon, sârb, 20 ani;

- Vela, soție, 19 ani; Ștefan, fiu, 1 an

Au 1 cal și 1 vacă.

Nr. crt. 28 - Vasilache Popescu, cântăreț, român, holtei, 20 ani;

Nr crt. 173 - Nica, ful lui popa Oprea, țârcovnic, român, însurat, 27 ani, nu dă bir;

- Paraschiva, soție, 25 ani; Tănase, fiu, 4 ani; Moise, fiu, 2 ani; Ana, fiică, 1 an.

Nr. crt. 187 - Iacov, arhimandrit, grec, monah, 80 ani;

Locuia *pe moșie slobodă* și avea 3 cai, 4 boi, 3 porci.

Nr. crt. 193 - Dionisie Romano, ierodiacon, român, 36 ani;

Locuia *pe loc slobod*.

Mahalaua Sfintei Episcopii

Nr. crt. 41 - Nicolae, țârcovnic, sârb, însurat, nu dă bir, 20 ani;

- Tinca, soție, 16 ani;

Nr. crt. 205 - Stoian, preot la Cliseru (catedrala episcopală), 35 ani

- Zmaranda, soție, 30 ani; Ilie, fiu, 9 ani; Ion, fiu, 7 ani.

Aveau 1 cal și 2 boi.

Nr. crt. 206 - Petrea, fiul lui popa Năstase, dascăl la Cliseru, 22 ani;

- Smaranda, soție, 18 ani;

Nr. crt. 227 - Seminarul Teologic din Buzău

- Chesarie, episcopul Buzăului, român, 55 ani;

- Dragna, mama lui Chesarie, 80 ani;

- Gavrilă Munteanu, profesorul Seminarului, 26 ani;

- Ieromonahi: Lavrentie arhimandritul, român, 63 ani; Diothilache ecleziarhul, 38 ani; Rovin Budișteanu, 36 ani; Nicanor Câmpulungeanu, 36 ani; Lazăr, român, 38 ani; Calinic Gănescu, 26 ani; Iosif, 18 ani; Căpriceanu, 70 ani.

- Arhidiaconi: Nictodie, 34 ani.

- Monahi: Eraclie, 25 ani; Nazarie, 30 ani; Rovasie, 21 ani; Ghervasie, 30 ani; Chiril, 18 ani; Antonie, 38 ani; Paisie, 24 ani; Dionisie, 35 ani; Larie, 35 ani; Gherasie, român, 30 ani.

- Scriitori ai Cancelariei Episcopiei: Filoteiu iconomul, 40 ani; Costache Deșliu, 20 ani.

- Dascăli: Dimitrie Cozma, grec, 60 ani.

- Lucrători tipografie: Petrea Bărbulescu, român, tipograf, 20 ani; Gligore, român, 17 ani; Marin, 24 ani; Petrea Golea, 20 ani; Costandin Raicoviu, 22 ani; Oprea Ion, 20 ani; Ion, 21 ani; Stanciu, 18 ani.

- Seminaristi: Ioachim Gheorghe, 18 ani; Mihai Gligore, 20 ani; Ioan Teodoru, 19 ani; Nicolae Gheorghe, 18 ani; Ioan Chiriac, 18 ani; Dumitru Voinea, 16 ani; Filotheu Radu, 18 ani; Pancu Gheorghe, 17 ani; Mihai Marcu, 17 ani; Dumitru Ioniță, 19 ani; Mihai Caloianu, 17 ani; Irimia Ivan, 20 ani; Nicolae Popescu, 18 ani; Dumitru Stan, 18 ani; Ioan Moise, 18 ani; Ioniță Costandin, 18 ani; Ștefan Marcu, 14 ani; Ion Gheorghe, 20 ani; Costache Protopescu, 22 ani.

- Externi: Dumitru Racoviță, 17 ani; Costandin Rădulescu, 12 ani; Nicolae Deșliu, 13 ani; Ghiță Teodoru, 13 ani; Costache Gheorghe, 12 ani; Costache Papadopol, 12 ani; Stancu Dumitru, 12 ani; Vasile Caloianu, 13 ani; Paisie monahul, 23 ani.

- Îngrijitori: Oprea Tănase, slugă, 18 ani; Ioan Nicolae, slugă 22 ani; Nicolae Georgescu, slugă, 22 ani; Dumitrache Grigorescu, slugă, 17 ani; Ioan Zaharia, grădinar, 16 ani; Daniel, ungurean, însurat, grădinar, 28 ani; Maria, soția lui Daniel, 24 ani; Nanu, sârb, văduv, chelar, 98 ani.

- Țigani robi: Dumitru sin Ion, holtei, 18 ani; Jipa, fiul lui Costandin, 18 ani; Ion, fiul lui Negoită, 17 ani; Necula, fiul lui Manole, 20 ani; Iordache, fiul lui Dragomir, 18 ani; Gheorghe, fiul lui Necula, 14 ani; Gheorghe, fiul lui Dragomir, 18 ani; Ghinea fiul lui Gheorghe, 20 ani; Ion, fiul lui Stan, 20 ani; Lazăr, 68 ani; Sandu vizitiul, 32 ani.

Dintre personalitățile clericale care au rămas în memoria buzoienilor, cuprinse și în catagrafia de la 1838, se cuvine să menționăm pe Episcopul Buzăului, Chesarie (1784-1846) cel care a înființat și Seminarul Teologic din Buzău care îi poartă numele, Gavril Munteanu, primul profesor și director al Seminarului, născut în anul 1812 în Vingard, comitetul Albei, dar și pe Dionisie Romano, episcop al Buzăului în perioada 1864-1873, cuprins în Catagrafia de la 1838 cu funcția de ierodiacon, fiind născut în

anul 1802 în Siliștea Sibiului. Gavril Munteanu împreună cu Dionisie Romano vor tipări la Buzău prima revistă bisericească românească *Vestitorul bisericesc* (1839-1840)²¹.

În concluzie, în afară de scopul statistic, cataografiile prezentate ne oferă informații prețioase despre cei care au slujit în orașul Buzău, precum și un istoric al numelor bisericilor, iar pentru Seminarul Teologic care se înființase în anul 1836, datele înscrise în Catagrafia de la 1838 sunt de o valoare deosebită.

Bibliografie selectivă

Izvoare inedite:

Arhivele Naționale Istorice Centrale, Colecția Catagrafii, Partea I, mapa 96 - orașul Buzău, anul 1838;

Serviciul Județean Buzău al Arhivelor Naționale:

Fond Prefectura Județului Buzău, dos. 96/1832

Fond Primăria Orașului Buzău, dos. 6/1832

Izvoare edite:

Alexianu, G.; Negulescu, P., *Regulamentele Organice al Valahiei și Moldovei*, București, 1944

Cocora, Gabriel, *Episcopia Buzăului - O vatră de spiritualitate și simțire românească*, Editura Episcopiei Buzăului, Buzău, 1986

Ionașcu, I., *Catagrafia preoților din Eparhia Buzăului în anul 1835*, în Revista „Îngerul”, Anul X, nr. 1-2, 1938

Ionescu, Dimitrie, *Istoria Orașului Buzău*, Editura Litera, București, 1979

Ionescu, Dimitrie, *Seminarul din Buzău 1836-1936*, București, 1937

Ioniță - Niculescu, Mihaela, *Modernitatea înregistrărilor demografice în spațiul românesc - de la cataografiile regulamentare la recensămintele generale ale populație*, în „Analele Universității C. Brâncuși” din Tg. Jiu, nr. 3/2010

Răpan, Viorica, *Situația demografică, etnică și socială a populației orașului Buzău reflectată în Catagrafia de la 1838*, în *Acta Bacoviensia*, XV, Editura Magic Print, Onești, 2020

Retegan, G., *Primul recensământ modern al populației și agriculturii Țării Românești: 1838*, în volumul *Din istoria statisticii românești. Culegere de articole*, București, 1969

Retegan, G., *Tehnica de înregistrare a populației Principatelor Române la mijlocul secolului al XVIII-lea. Actul lui Constantin Mavrocordat din anul 1741 (?)*, în volumul *Din istoria statisticii românești. Culegere de articole*, București, 1969.

²¹ Dimitrie Ionescu, *Seminarul ...*, p. 23;